

Heracleum sphondylium (Bolševník obecný)

synonyma: *Heracleum australe*, *Heracleum laciniatum*

čeleď: Apiaceae

oblasti: Andalusie, Apeniny, Connecticut, Česká republika, Irsko, J Ural, Katalánsko, Labrador, Massachusetts, Německo, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ontario, Oregon, Polsko, Quebec, Sibiř, Střední Itálie, Švýcarsko, Ťan-šan, Vermont, Washington

Roste na loukách Euroasie a Severní Ameriky jako dvouletka nebo trvalka. Dorůstá výšky 0,3 - 1,5 (i 3)m, šířky 1m díky duté rýhované ochlupené lodyze, při bázi má průměr 0,5 - 2 (i 3)cm, v horní části se větví. Přízemní listy mají velikost 20 - 60cm, jsou 3 - 4x peřenosečné, tvořené ze 7 - 9ti segmentů, řapíky jsou dlouhé a hluboce žlábkovité. Květy bílými nebo načervenalými či nažloutlými oboupohlavnými květy v okolících o průměru 8 - 20cm tvořeném 8 - 30 (i 45)ti okolíčky. Plody mají délku 0,6 - 1cm. Při porušení vydává nepříjemný zápach. Obsahuje jedy uvolňující se již při dotyku. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *akasimontanum*
- subsp. *algeriense*
- subsp. *alpinum*
- subsp. *aurasiacum*
- subsp. *elegans*
- subsp. *embergeri*
- var. *fontqueri*
- subsp. *glabrum* (Bolševník obecný žlutavý) - místy na Moravě; semeníky přitiskle tuze krátce štětině ochlupené bez žlázek
- subsp. *granatense* - přízemní segmenty jsou 3laločné až 3četné
- subsp. *chloratum* (Bolševník obecný zelenokvětý) - jihovýchodní a jihozápadní Morava; odstále dlouze měkkce chlupaté mírně ohnuté nejčastěji žláznaté chloupky na semeníku
- var. *lanatum*
- subsp. *montanum*/H. *dissectum*
- var. *nipponicum*
- subsp. *orsinii*/H. *orsinii*
- var. *pyrenaicum*/subsp. *pyrenaicum*
- subsp. *sibiricum* (Bolševník sibiřský)
- subsp. *sphondylium* (Bolševník obecný pravý) - přízemní zpeřené listy mají 5 - 7 segmentů; dlouze měkkce ochlupené místy žláznaté semeníky; okrajové květy vytvářejí výrazné paprsky délky 3 - 8mm
- subsp. *suaveolens*
- subsp. *sphondylium* (Bolševník obecný pravý)
- subsp. *ternatum*
- subsp. *trachycarpum* (Bolševník obecný karpatský) - podhůří Jizerských hor, Pojizeří; krátce přitisklé tuhé ochlupené semeníky bez žlázek; okrajové květy mají krátké paprsky délky 2 - 6mm
- subsp. *transsilvanicum*
- subsp. *trifoliolatum*
- var. *tsaurugisanense*
- subsp. *verticillatum*

Vyhovují mu vlhké půdy bohaté na živiny.

<https://www.rostliny.net/>